

Modul 9

Undervisningssted: kompetansesentrene

Tegnspråk				Tema			
Emner	T	Grammatikk	T	Døves kultur og historie	T	Andre temaer	T
Før og nå	19	Tegndanning: Ettmorfemiske og flermorfemiske tegn	2			Foreldre og familie: Søskenrelasjoner	2
Bymiljø og nærmiljø							
Trafikk og transport- midler		Polymorfemiske tegn	2				
Høst og høstens aktiviteter							
Tegnspråktekster							

Modul: 9

Mål:

- øve uttrykksmåter knyttet til modulens språkfunksjoner
- kunne avlese fortellinger, samt lage egne fortellinger
- kunne fortelle korte og kjente eventyr på tegnspråk

Emne	Arbeidsmåte	Materiell/kilder
Før og nå - Ettmorfemiske tegn	Presentasjon 1 Kommunikasjonsøvelser: 9-P1a: Diskusjon: Døves situasjon før og nå! 9-P1b: Diskusjon: "Før og nå"	Billedmateriell, transparenter, filmmateriell, gamle og nye aviser, oppskrifter, gjenstander Video: "Døve mennesker før oss", Møller kompetansesenter Utgangspunkt i innholdet i presentasjon 1
Bymiljø og nærmiljø Brannstasjon, politistasjon, post, bank, kirke, forretninger, bensinstasjon, osv. - Flermorfemiske tegn (Etasjer)	Presentasjon 2 Kommunikasjonsøvelser: 9-P2a: "Hvor gikk vi?" 9-P2b: "Vår by" 9-P2c: Kommunikasjonsverkssted 9-P2d: Fremlegg: By og land	Transparenter, plansjer, tur til byen Kartverk Grovskisse over en by Etater/institusjoner: stikkordsliste
Trafikk og transportmidler - Polymorfemiske tegn	Presentasjon 3 Kommunikasjonsøvelser: 9-P3a: Trafikklandskap 9-P3b: Transportmidler 9-P3c: En samarbeidsøvelse	Aviser eller andre nyhetsmedier Korte tegnspråktekster Trafikkregler
Høst og høstens aktiviteter	Presentasjon 4	Transparenter, plansjer, gjenstander
Tegnspråktekster	Avlesning og egenproduksjon Gjenfortelling	Video, CD-rom Eventyr, skriftlig tekst

Språkfunksjoner: Meddele noe, gi uttrykk for meninger, be om synspunkter, gi uttrykk for enighet/uenighet, vurdere personer/gjenstander/tilstander/handlinger.

FORSLAG TIL ARBEIDSMÅTER

Modul 9

Presentasjon 1: Før og nå

- Grammatikk: Ettmorfemiske tegn

Benytt visuelt materiell til å skape dialog rundt emner som dere vil ta opp med tanke på hvordan ting var før i forhold til nå. Fint om foreldrene også kommer med forslag til emner.

Videoen “Døve mennesker før oss” kan være fin å se for å bli kjent med hvordan døves situasjon var før. Lærer bør være til stede ved avlesningen av videoen for å forklare tegn og uttrykk. Videre foreslås en kommunikasjonsøvelse der lærer legger opp til en diskusjon rundt innholdet i videoen, og da kan det være nyttig å ha sett videoen på forhånd.

Kommunikasjonsøvelser

9-P1a: “Døves situasjon før og nå”: Med utgangspunkt i videoen legger lærer opp til en samtale/diskusjon om døves situasjon før og nå. Lærer bør på forhånd ha laget noen problemstillinger som kan være utgangspunkt for samtalen/diskusjonen.

9-P1b: “Før og nå”: Foreldrene jobber sammen to og to. De får i oppgave å nevne fem ting som de synes var bedre før i tiden, og fem ting som de synes er bedre i dag. De skal legge frem sine synspunkter og argumentere for sine meninger. Prøv å få i gang en diskusjon i gruppen omkring innholdet i de ulike innleggene.

Presentasjon 2: Bymiljø og nærmiljø

- Grammatikk: Flermorfemiske tegn (Etasjer)

Ta en tur til byen og legg i kommunikasjonen vekt på hus/bygninger som tilbyr offentlige og private tjenester. Vær oppmerksom på beliggenheten til de ulike bygningene slik at man tilegner seg

språklige ferdigheter til å kunne gi stedsforklaringer. Hvis det er vanskelig å få til en bytur, må emnet bli presentert gjennom visuelt materiell.

Kommunikasjonsøvelser

9-P2a: “Hvor gikk vi?": Benytt kart over det stedet dere har vært. Del gruppen, og ha en lærer på hver gruppe. Dere skal nå diskutere dere frem til riktig plassering på kartet av de ulike bygningene som tilbyr offentlige og private tjenester som dere har sett på turen. Notér direkte på kartet. Hvor mange husker dere i forhold til den/de andre gruppen/e?

9-P2b: “Vår by”: Lag en by med diverse offentlige og private tjenester. Hvem bor i byen, hvilke familiekonstellasjoner er det, har byen et “Blitzhus”? osv.

9-P2c: Innred et rom der ulike offentlige og private tjenester tilbys, f.eks. trygdekontor, apotek, bank osv. Foreldrene får med seg ei stikkordsliste over hva han/hun skal be om på de ulike stedene. Lærerne er de “ansatte” på de ulike stedene, og de må stille spørsmål til det kundene ber.

9-P2d: By og land: Foreldrene jobber sammen to og to. De skal nevne tre grunner for å bosette seg i en by, og tre grunner for å bosette seg på tettsteder/landet. De må kunne argumentere for sine valg. Prøv å få til en diskusjon i gruppen når de ulike smågruppene legger frem sine synspunkter.

Presentasjon 3: Trafikk og transportmidler

- Grammatikk: Polymorfemiske tegn

Skap en dialog om de ulike foreldrenes reisemåte til kompetansesenteret. Hvilke transportmidler har de benyttet på reisen, offentlig eller privat, hva koster reisen, hvilket vær hadde de på turen, gikk turen fort eller tregt, hvor mange mil har de reist, kommer de selv fra en by, et tettsted eller et landdistrikt osv.

Aktuelle hendelser hentet fra massemedia kan også være grunnlag for en samtale om trafikk og transportmidler

Kommunikasjonsøvelser

9-P3a: Thea-teppe, biler osv: Med utgangspunkt i materiellet lager foreldrene et trafikklandskap med ulike trafikksituasjoner.

9-P3b: Transportmidler - lego: Foreldrene jobber sammen i par. Den ene får bruksanvisningen og skal forklare den andre hvordan han/hun skal sette sammen legoklossene. Når de har bygd ferdig et transportmiddel bytter de roller og transportmiddel.

9-P3c: En samarbeidsøvelse: Dette er en tredelt oppgave der man jobber sammen tre og tre. For å gjennomføre denne aktiviteten trenger du to like tegnspråktekster. Innholdet i teksten bør være et emne som er knyttet til trafikk og/eller transportmidler.

1. person: Skal avlese tegnspråkteksten og forberede seg på å gjenfortelle fortellingen til 3. person.

2. person: Skal avlese den samme teksten og lage fem spørsmål som han/hun skal stille til 3. person.

3. person: Skal først avlese 1. persons gjenfortelling av tegnspråkteksten. Med bakgrunn i denne gjenfortellingen skal 3. person prøve å besvare spørsmålene fra person 2.

1. og 2. person skal være observatører der de selv ikke er delaktige.

3. person må få noe annet å gjøre mens 1. og 2. person gjennomgår tegnspråkteksten. Bytt roller.

Presentasjon 4: Høst og høstens aktiviteter

Emne høst tas opp igjen og utdypes. Emnet kan integreres i noen av de andre emnene i modulen.

Tegnspråktekster

Avlesningen i språklaboratorium med oppgaver knyttet til de forskjellige tegnspråktekstene.

Gjenfortelle eventyr: Foreldrene arbeider med sjangeren eventyr.

Gjenfortelle en skriftlig tekst: Innholdet i teksten skal være fra modulens emner, og de språkhandlinger som det blir trent på i de ulike kommunikasjonsøvelsene tas opp igjen i den skriftlige teksten.